

ЧЕТИРИДЕСЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ОТБРАНА

ДОКЛАД

Относно: Закон за изпращане и използване на български въоръжени сили извън територията на Република България, № 502-01-3, внесен от Министерския съвет на 22.07.2005 г.

ПРОЕКТ
ВТОРО ЧЕТЕНЕ

ЗАКОН

**ЗА ИЗПРАЩАНЕ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА БЪЛГАРСКИ ВЪОРЪЖЕНИ СИЛИ ИЗВЪН
ТЕРИТОРИЯТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на закона.

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Комисията подкрепя текста на вносителя за заглавието на глава първа.

Чл. 1. Този закон урежда принципите, условията и реда за изпращане и използване на български въоръжени сили извън територията на Република България, както и правомощията на компетентните органи по изпълнение на международните задължения на Република България и осъществяване на държавната политика в областта на отбраната и международната сигурност.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 1.

Чл. 2. Целта на този закон е гарантиране на суверенитета, независимостта и сигурността на страната при изпращане и използване на българските въоръжени сили извън територията на Република България.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 2.

Чл. 3. Този закон не се прилага при обявяване на положение на война, военно или друго извънредно положение.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 3.

Чл. 4. Български въоръжени сили се изпращат и използват извън територията на страната при спазване законодателството на Република България, принципите и целите на Устава на ООН и другите международни договори, в сила за Република България, като се отчитат националните интереси.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция за чл. 4:

„Чл. 4. Български въоръжени сили се изпращат и използват извън територията на страната при спазване законодателството на Република България, целите и принципите на Устава на ООН и другите международни договори, в сила за Република България, като се отчитат националните интереси.”

Чл. 5. (1) Българските въоръжени сили се използват съобразно целта и другите условия, определени в решението на компетентния орган за тяхното изпращане.

(2) Промяна в целта и другите условия по ал. 1 се допуска с друго решение на компетентния орган.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция за чл. 5:

„Чл. 5. (1) Българските въоръжени сили се използват съобразно целта и другите условия, определени в решението на компетентния орган за тяхното изпращане.

(2) Промяна в целта и другите условия по ал. 1 се допуска с ново решение на компетентния орган.”

Чл. 6. Статусът на личния състав от българските въоръжени сили, изпратени извън територията на Република България, се урежда съгласно международните договори, в сила за Република България, българското законодателство и уставите на Въоръжените сили на Република България.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 6.

Чл. 7. Български въоръжени сили се изпращат и използват извън територията на Република България при спазване на следните принципи:

1. легитимност - осъществяването на конкретната операция или мисия се основава на принципите и нормите на Устава на ООН и законодателството на Република България;

2. съвместимост - съответствието между националните интереси на Република България и предоставения мандат от международната организация или международния договор за провеждане на конкретната операция или мисия;

3. прозрачност и обществен контрол – публичност при вземане на политическото решение за изпращане и използване на българските въоръжени сили в конкретната операция или мисия извън територията на Република България при спазване на изискванията за сигурност и защита на класифицираната информация;

4. сигурност – гарантиране на съответния правен статус на пребиваващите на чужда територия български въоръжени сили и предприемане на необходимите мерки в рамките на дадения мандат и възложените задачи за осигуряване в максимална степен защитата на личния състав и материалните средства.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 7.

Чл. 8. Компетентните държавни органи информират обществеността за решението за изпращане и използване на български въоръжени сили извън територията на Република България при спазване на националното законодателство за защита на класифицираната информация и международните договори, по които Република България е страна.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 8.

Глава втора
КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ

Комисията подкрепя текста на вносителя за заглавието на глава втора.

Чл. 9. Разрешение за изпращане и използване на български въоръжени сили извън територията на Република България се дава от:

1. Народното събрание;
2. Министерския съвет;
3. министъра на отбраната.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 9.

Чл. 10. Народното събрание разрешава изпращането и използването на български въоръжени сили извън територията на Република България с политико-военен характер.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 10.

Чл. 11. (1) Министерският съвет разрешава изпращането и използването на български въоръжени сили извън територията на Република България:

1. за изпълнение на съюзнически задължения;
2. в хуманитарни мисии;
3. за участие в дейности, които нямат политико-военен характер, с изключение на случаите по чл. 12.

(2) За решението си по ал. 1, т. 1 Министерският съвет уведомява Народното събрание и Президента на Република България.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ЯНАКИ СТОИЛОВ, АТАНАС МЕРДЖАНОВ И МАЯ МАНОЛОВА:

§1. В чл. 11 се правят следните изменения и допълнения

1. в ал.1, т.1 след думите „съюзнически войски” точката и запетаята се заличават и се добавят думите „с изключение на случаите по чл.10”

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция за чл. 11:

„Чл. 11. (1) Министерският съвет разрешава изпращането и използването на български въоръжени сили извън територията на Република България:

1. за изпълнение на съюзнически задължения, произтичащи от международен договор, ратифициран, обнародван и влязъл в сила за Република България, с който се създава съюз с политико-военен характер;

2. за участие в хуманитарни мисии;

3. за участие в дейности, които нямат политико-военен характер, с изключение на случаите по чл. 12.

(2) За решението си по ал. 1, т. 1 Министерският съвет уведомява Народното събрание и Президента на Република България.”

Чл. 12. Министърът на отбраната разрешава:

1. изпращане и използване до 300 кадрови военнорслужещи и/или военна техника и оборудване, без оръжие, и/или до 3 военни въздухоплателни средства, и/или един военен кораб до тип “Фрегата” с техните екипажи извън територията на страната за участие в дейностите по чл. 11, ал. 1, т. 3;

2. изпращане и използване до 200 кадрови военнорслужещи и/или военна техника и оборудване, и/или до три военни кораба до тип “Фрегата” включително, и/или до 5 военни въздухоплателни средства с техните екипажи на територията на съюзническа държава за участие в дейности по чл. 11, ал. 1, т. 3.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 12.

Чл. 13. За определяне характера на действията, за които български въоръжени сили се изпращат и използват извън територията на Република България, компетентните органи по чл. 11 и 12 отчитат целите и мотивите на тяхното провеждане, средствата за постигане на тези цели, както и реда и организацията на участващите въоръжени сили.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ЯНАКИ СТОИЛОВ, АТАНАС МЕРДЖАНОВ И МАЯ МАНОЛОВА:

§ 2. В чл.13 се правят следните изменения и допълнения

1. текста на вносителя на чл.13 стана ал.1 на чл.13;

2. създава се нова ал.2

„ал.2 За даденото разрешение по чл.11 и чл.12 съответният компетентен орган уведомява незабавно Народното събрание”

Комисията подкрепя по принцип предложението, което е отразено на систематичното му място в чл. 14, ал. 1.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 13.

Чл. 14. В случай на съмнение относно характера на изпращането и използването на български въоръжени сили извън територията на страната се произнася Народното събрание.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция за чл. 14:

„Чл. 14. (1) Органите по чл. 9, т. 2 и 3 уведомяват незабавно за своето решение Народното събрание и Президента на Република България, като министърът на отбраната уведомява Министерския съвет.

(2) В случай на съмнение относно характера на изпращането и използването на български въоръжени сили извън територията на страната се произнася Народното събрание.”

Чл. 15. (1) Министерството на външните работи осигурява предоставянето на реципрочна основа на постоянни (блокови) дипломатически разрешения с продължителност до 12 месеца за реализация на VIP полети, логистични полети (транспорт на пасажери и материали), полети, свързани с издирвателни и спасителни операции, хуманитарни полети, санитарни полети, възстановителни полети и полети с цел ремонт, навигационни полети, съвместни тренировки, технически кацания и презареждане с гориво, изпълнявани от български военни и/или наети от Министерството на отбраната въздухоплавателни средства.

(2) Постоянните (блоковите) дипломатически разрешения по ал. 1 се осигуряват от Министерството на външните работи по заявки от Министерството на отбраната.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 15.

Глава трета

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КАДРОВА ВОЕННА СЛУЖБА ИЗВЪН ТЕРИТОРИЯТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Комисията подкрепя текста на вносителя за заглавието на глава трета.

Чл. 16. Кадрова военна служба може да бъде изпълнявана извън територията на Република България:

1. в състава на български или многонационални формирования;
2. в дипломатическите представителства на Република България;
3. на длъжности в щабове и/или органи на международни организации или на други международни инициативи.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 16.

Чл. 17. (1) За участие в операция или мисия извън територията на страната българските кадрови военнослужещи се командироваат от министъра на отбраната за срок не по-дълъг от 6 месеца.

(2) Кадровите военнослужещи се командироваат за следващо участие в операция или мисия извън територията на страната най-малко след 6-месечен период.

(3) Срокът по ал. 1 може да бъде удължаван, а срокът по ал. 2 - да бъде намаляван само след предварително писмено съгласие на кадровия военнослужещ.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция за чл. 17:

„Чл. 17. (1) За участие в операция или мисия извън територията на страната българските кадрови военнослужещи се командироваат от министъра на отбраната за срок не повече от 6 месеца.

(2) Кадровите военнослужещи се командироваат за следващо участие в операция или мисия извън територията на страната най-малко след 6-месечен период.

(3) Срокът по ал. 1 може да бъде удължаван, а срокът по ал. 2 - да бъде намаляван само след предварително писмено съгласие на кадровия военнослужещ.”

Чл. 18. Оперативното ръководство на българските въоръжени сили при участие в многонационални формирования извън територията на Република България се определя с международните договори за конкретната операция или мисия, а командването и

контролът се упражняват от кадровия военнослужещ, на когото това е възложено, съгласно българското законодателство и уставите на Въоръжените сили на Република България.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 18:

Чл. 19. (1) За всяко участие на български кадрови военнослужещи в операции и мисии извън територията на Република България се приемат Правила за поведение.

(2) В случай на участие в многонационални формирания, когато са изготвени съвместни Правила за поведение, те се прилагат от българските военнослужещи, доколкото не противоречат на българското законодателство, уставите на Въоръжените сили на Република България и правилата по ал. 1.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 19.

Глава пета

**ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИЗПРАЩАНЕТО НА БЪЛГАРСКИ ВЪОРЪЖЕНИ СИЛИ
ИЗВЪН ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА**

**Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя за заглавието на глава пета,
която става глава четвърта.**

Чл. 20. (1) Министерството на отбраната организира и координира всички дейности по осигуряването и подготовката на българските въоръжени сили във връзка с изпращането и използването им извън територията на страната.

(2) Компетентните органи са длъжни да съдействат своевременно на Министерството на отбраната за изпълнение на задачите му по този закон.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 20.

Чл. 21. (1) При преминаване на държавната граница на Република България, личният състав на българските въоръжени сили, изпратен извън територията на страната по този закон, представя следните документи:

1. военна карта за самоличност или паспорт съгласно Закона за българските документи за самоличност;

2. заповед за индивидуално или групово придвижване, издадена от министъра на отбраната или упълномощено от него длъжностно лице, удостоверяваща статуса на лицето или групата като член/членове на въоръжената сила, както и разпореденото придвижване.

(2) В заповедта по ал. 1, т. 2 се отбелязва носенето на лично оръжие, неговата система и номер.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция за чл. 21:

„Чл. 21. (1) При преминаване на държавната граница на Република България, личният състав на българските въоръжени сили, изпратен извън територията на страната по този закон, представя следните документи:

1. военна карта за самоличност или паспорт съгласно Закона за българските документи за самоличност;

2. заповед за индивидуално или групово придвижване, издадена от министъра на отбраната или упълномощено от него длъжностно лице, удостоверяваща статуса на лицето или групата като член или членове на въоръжената сила, както и разпореденото придвижване.

(2) В заповедта по ал. 1, т. 2 се отбелязва носенето на лично оръжие, неговата система и номер.”

Чл. 22. Заявките във връзка с решенията на компетентните органи по чл. 9 за преминаване на българските въоръжени сили през териториите на съответните държави се представят в Министерството на външните работи, което чрез представителствата на Република България осигурява съответните разрешения от компетентните власти в страната на тяхната акредитация в регламентираните от местното законодателство и приложимите международни договори срокове.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция за чл. 22:

„Чл. 22. Заявките във връзка с решенията на компетентните органи по чл. 9 за преминаване на българските въоръжени сили през териториите на съответните държави се представят в Министерството на външните работи, което чрез представителствата на Република България осигурява съответните разрешения от компетентните власти в страната на тяхната акредитация в посочените от местното законодателство и приложимите международни договори срокове.”

Чл. 23. (1) При преминаване на държавната граница на Република България стоките - собственост или в управление на Министерството на отбраната, Българската армия и структурите на подчинение на министъра на отбраната, които са предназначени за ползване от въоръжените сили, изпратени извън територията на Република България по този закон, се декларират по ред, определен от министъра на финансите.

(2) Условиата и редът за облекчаване на митническите формалности по отношение на субектите по ал. 1 се уреждат в акта по ал. 1.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 23.

Чл. 24. Министерството на финансите и Министерството на вътрешните работи са длъжни да предприемат необходимите действия съгласно своята компетентност за

безпрепятствено и своевременно оформяне на граничните и митническите процедури при преминаване през държавната граница на Република България от българските въоръжени сили, изпратени извън територията на страната по този закон.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 24.

Чл. 25. За необходимостта от предприемане на действията по тази глава Министерството на отбраната е длъжно да уведомява своевременно съответните органи във всеки конкретен случай.

Комисията подкрепя текста на вносителя за чл. 25.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Комисията подкрепя текста на вносителя за заглавието на подразделението.

§ 1. По смисъла на този закон:

1. “Правила за поведение” са комплекс от норми, основаващи се на международното право и/или на българското законодателство, които регламентират действията и/или бездействията на военнослужещите при изпълнението на задачите им във връзка с конкретната операция или мисия.

2. “Съюзническа държава” е държава - страна по международен договор, ратифициран, обнародван и влязъл в сила за Република България, с който се създава съюз с политико-военен характер.

3. “Съюзнически задължения” са задължения, произтичащи от международния договор по т. 2.

4. “Стоки” са всички предмети, пренасяни през държавната граница на Република България, необходими на българските въоръжени сили за изпълнение на задачите, с които те се изпращат извън нейната територия по този закон.

5. “Формирование” е войскова единица или друга военна структура, сформирана за целите на конкретната операция или мисия.

6. “Хуманитарни мисии” са организирани действия на международната общност или на отделни държави и/или на международни организации по предотвратяване и овладяване на кризи, които нямат политически и/или военен характер, и преодоляване на техните последици.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 1.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага заглавието на подразделението да се измени така:

„ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ”

§ 2. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 67 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 70, 93, 152 и 153 от 1998 г., бр. 12, 67 и 69 от 1999 г., бр. 49 и 64 от 2000 г., бр. 25 и 34 от 2001 г., бр. 1, 40, 45 и 119 от 2002 г., бр. 50, 86, 95 и 112 от 2003 г., бр. 93 и 111 от 2004 г., и бр. 27 и 38 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 7, ал. 3 след думите “изпълнение на” се добавя “задачите по ал. 1”, а думите “задачите, възложени им по този закон” и запетаята след тях се заличават.

2. В чл. 26 т. 2 се отменя.

3. В чл. 32 т. 2, 3 и 4 се отменят.

4. Член 70 се изменя така:

“Чл. 70. В мирно време български въоръжени сили могат да участват в операции и мисии извън територията на Република България съгласно националното законодателство и международните договори, в сила за Република България.”

5. В чл. 85 ал. 2 се изменя така:

“(2) Условието и редът за изпращане на български въоръжени сили извън територията на Република България и за протичане на кадровата военна служба в тях се уреждат в този закон и в Закона за изпращане и използване на български въоръжени сили извън територията на Република България.”

6. В чл. 119, ал. 2 думите “чл. 26, т. 2” се заменят с “чл. 70”.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция за § 2:

§ 2. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 67 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 70, 93, 152 и 153 от 1998 г., бр. 12, 67 и 69 от 1999 г., бр. 49 и 64 от 2000 г., бр. 25 и 34 от 2001 г., бр. 1, 40, 45 и 119 от 2002 г., бр. 50, 86, 95 и 112 от 2003 г., бр. 93 и 111 от 2004 г., и бр. 27 и 38 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 7, ал. 3 след думите “изпълнение на” се добавя “функциите по ал. 1”, а думите “задачите, възложени им по този закон” и запетаята след тях се заличават.

2. В чл. 26 т. 2 се отменя.

3. В чл. 32 т. 2, 3 и 4 се отменят.

4. Член 70 се изменя така:

“Чл. 70. В мирно време български въоръжени сили могат да участват в операции и мисии извън територията на Република България съгласно

националното законодателство и международните договори, в сила за Република България.”

5. В чл. 85 ал. 2 се изменя така:

“(2) Условията и редът за изпращане на български въоръжени сили извън територията на Република България и за протичане на кадровата военна служба в тях се уреждат в този закон и в Закона за изпращане и използване на български въоръжени сили извън територията на Република България.”

6. В чл. 119, ал. 2 думите “чл. 26, т. 2” се заменят с “чл. 70”.

§ 3. В 6-месечен срок от влизането на закона в сила Министерският съвет и съответните министри предприемат необходимите действия по привеждане на действащата подзаконова нормативна уредба в съответствие с този закон.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция за § 3:

„§ 3. Министерския съвет и съответните министри привеждат подзаконовите нормативни актове в съответствие с този закон в шестмесечен срок от влизането му в сила.”

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ОТБРАНА:

(АНГЕЛ НАЙДЕНОВ)